

országgyűlési képviselő

Képviselői önálló indítvány

2010. évi ... törvény

a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról

1. §

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. §

(1) A magasabb vezetői, illetve vezetői feladat ellátása magasabb vezető, illetve vezető beosztásra történő megbízással (a továbbiakban: megbízott vezető) történik. A magasabb vezető, illetve vezető megbízás feltétele, hogy a közalkalmazott - a kinevezés szerinti munkaköre mellett - látja el a magasabb vezetői, illetve vezetői beosztásból eredő feladatait. A megbízást és annak elfogadását írásba kell foglalni. Magasabb vezető - a 90. §-ban foglalt kivétellel - csak felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező közalkalmazott lehet. Nem lehet megbízott vezető a közalkalmazott a gyakornoki idő tartama alatt.

(2) A munkáltató vezetője és helyettese, valamint a munkáltató működése szempontjából meghatározó jelentőségű feladatot ellátó vezető magasabb vezetőnek minősül. A magasabb vezető, valamint vezető megbízások körét, továbbá a megbízás feltételeit a végrehajtási rendelet határozza meg.

(3) A magasabb vezetői, valamint a vezetői megbízás jogszabályban megjelölt, legfeljebb 5 évig terjedő határozott időre szól.

(4) A magasabb vezető és a vezető a vezetői beosztásáról írásban lemondhat. A lemondási idő két hónap.

(5) A munkáltatói jogkör gyakorlója a megbízást írásban visszavonhatja, melyet - a közalkalmazott kérelmére - indokolni kell. Az indokolásból a visszavonás okának világosan ki kell tűnnie. Vita esetén a visszavonás indokának valóságát és okszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania. A közalkalmazott az indokolást a visszavonás kézbesítésétől számított három munkanapon belül, írásban kérheti. Ha a közalkalmazott a kérelmet menthető okból e határidőn belül nem tudja benyújtani, az akadály elhárultától számított három munkanapon belül ezt pótolhatja azzal, hogy a megbízás visszavonásától számított hat hónapon túl az indokolás kérésének nincs helye. A munkáltatói jogkör gyakorlója az indokolást a kérelem benyújtásától számított öt munkanapon belül köteles a közalkalmazott részére írásban megadni.

(6) A lemondás, a megbízás visszavonása, valamint a megbízás határozott idejének letelte után a közalkalmazottat a kinevezése szerinti munkakörében kell továbbfoglalkoztatni.

(7) Ha a bíróság megállapítja, hogy a megbízás visszavonása jogellenes, a közalkalmazottat - kérelmére - az eredeti magasabb vezető, illetve vezető beosztásában kell továbbfoglalkoztatni. Ezen túlmenően a vezetői pótlék elmaradt összegét a közalkalmazott részére meg kell téríteni.

(8) A bíróság mellőzi a közalkalmazott magasabb vezető, illetve vezető beosztásba történő visszahelyezését, ha a jogvita elbírálásáig a megbízás visszavonás nélkül is megszűnt volna. A közalkalmazottat ebben az esetben a vezetői pótléknak a határozott idő leteltéig számított összege illeti meg.

(9) A közalkalmazottat, ha a megbízás jogellenes visszavonása esetén nem kéri a magasabb vezető, illetve vezető beosztásba való visszahelyezését, a vezetői pótléknak a határozott idő leteltéig, de legfeljebb 6 hónapra számított összege illeti meg.

(10) A vezetői pótlék (7)-(9) bekezdés szerinti megtérítésén túlmenően a munkáltató a közalkalmazott felmerült kárát is köteles megtéríteni.

2. §

A Kjt. 40. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A közalkalmazottat]

„a) vezetőként a vezetői megbízást követő második év elteltével, valamint a magasabb vezetői vagy vezetői megbízás lejárta előtt legalább három hónappal,”

[minősíteni kell.]

3. §

(1) Hatályát veszti a Kjt. 20/A. § (6) bekezdés első mondatában a „munkakörre vagy” szövegrész, és a 20/A. § (8)-(9) bekezdése, 21. § (3) bekezdés első mondatában a „(kinevezett vezető esetén munkaköre osztályba sorolásának megjelölését)” szövegrész, 21. § (4) bekezdése, 23/B. § (8) bekezdésben a „a kinevezett és” szövegrész, 43/A. § (2) bekezdésben a „kinevezett, illetve” szövegrész, 46. § (7) bekezdés a) pontjában az „, illetve kinevezett magasabb vezető”, b) pontjában az „, illetve kinevezett vezető” szövegrész, 47. § (1) bekezdés harmadik és negyedik mondatában a „munkakört vagy” szövegrészek, 49. § (2) bekezdés a) pontjában a „munkakört vagy” szövegrészek, b) pontjában a „munkakört, illetve” szövegrész, 55/A. § (1) bekezdése, 57/A. §-a, 66/A. §-a, 76. § a) pontja, 77/A. §-a, 77/B. §-a, 77/C. §-a, 85. § (2) bekezdés d) pontjában a „kinevezés, illetve” szövegrész, a 85. § (2) bekezdés e) pontja, 85. § (3) bekezdés ea) és fk) pontjában az „illetve munkakört,” szövegrész, 85. § (4) bekezdés d) pontjában a „kinevezés, illetve” szövegrész, a 85. § (4) bekezdés e) pontja, valamint a 3. számú melléklete.

(2) Hatályát veszti az egyes munkaügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CXXVI. törvény 52.§ (2) bekezdése.

4. §

(1) Ez a törvény 2011. január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

5. §

(1) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg

- a) a határozatlan időre megbízott magasabb vezető vagy vezető jogviszonya e törvény erejénél fogva öt évre szóló határozott idejű magasabb vezetői vagy vezetői megbízássá alakul át,
- b) a határozatlan időre kinevezett magasabb vezető vagy vezető jogviszonya e törvény erejénél fogva legmagasabb iskolai végzettségének megfelelő határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonnyá, valamint öt évre szóló határozott idejű magasabb vezetői vagy vezetői megbízássá alakul át,
- c) a határozott időre kinevezett magasabb vezető vagy vezető jogviszonya e törvény erejénél fogva, legmagasabb iskolai végzettségének megfelelő, a határozott idő lejártáig tartó határozott idejű közalkalmazotti jogviszonnyá, valamint magasabb vezetői vagy vezetői megbízássá alakul át.

(2) Ha a határozott időre megbízott magasabb vezetőnek, illetve vezetőnek a megbízásából 5 évnél hosszabb idő van hátra, vezetői megbízása a kinevezésben foglalt időtartamig áll fenn.

Indokolás

Általános indokolás

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2008. évi LXI. törvény 5. §-a bevezette a kinevezett magasabb vezető illetve vezető fogalmakat. A kinevezett vezető esetében a vezetői feladatok teljesen önálló munkakört fednek le, míg a megbízott vezető a saját (beosztotti) munkakör mellett, megbízás alapján látja el a vezetői feladatokat.

A kinevezett vezetői státusz természetéből adódóan (önálló munkakör, főszabály szerint határozatlan időtartamra szól) „visszahívásra” nincs lehetőség (míg a vezetői megbízást a munkáltató bármikor visszavonhatja), a közös megegyezésen kívül a munkavégzésre alkalmatlannak minősítés, illetve az átszervezés miatti felmentés szolgálhat alapul a közalkalmazotti, és ezzel együtt a vezetői jogviszony megszüntetésére. Ez az új **rendszer jelentősen megköti a munkáltatók kezét**, a vezetőt tekintve pedig kevésbé hat ösztönzőleg a folyamatos, magas színvonalú munkavégzésre.

Nem állapítható meg, hogy milyen indokok alapján osztotta be a jogalkotó a Kjt. végrehajtási rendeleteiben az egyes ágazati vezetőket a kinevezett, illetve a megbízott vezetői pozíciókba. A különböző ágazatok sajátos jellemzőik mellett sem mutatnak olyan eltéréseket, amelyek indokolnák az egyes ágazatok intézményvezetői közötti különbségtételt a vezetői státuszuk jellegét, ebből kifolyólag bérezésüket, a velük szemben támasztható követelményeket, a felelősségi szabályokat, pihenőidőt, stb. illetően (lásd közoktatás – megbízott vezetők, szociális szféra egyes intézményei – kinevezett vezetők).

A kinevezett vezetők önálló illetményrendszere a jogalkotói szándék szerint a kiemelt vezetői felelősséghez, a magasabb elvárási szinthez igazodóan került kialakításra. Az új illetményrendszer azonban **nem biztosít kiemelt vezetői illetményt** a megbízott vezetők illetményéhez képest, nem differenciál intézménynagyságtól, szervezeti létszámtól, a vezetői munka összetettségétől függően, míg korábban kereset-kiegészítés vagy jutalom formájában lehetőség volt a különböző vezetői teljesítmények differenciált elismerésére.

A Kjt. értelmében a kinevezett vezető munkaidő beosztását, valamint a pihenőidő (szabadság) igénybevételét maga állapítja meg, amely nincs szinkronban a Munka Törvénykönyve kinevezett vezetőre is alkalmazandó szabadságolás rendjére vonatkozó szabályaival, mely szerint szabadságolási tervét engedélyeztetnie kell a munkáltatói jogkör gyakorlójával.

Az érintett ágazatokban a hatályos szabályozás a vezetői feladatok ellátása módjának felesleges megkettőzését eredményezi, a jogalkotó által a végrehajtási rendeletekben meghatározott területeken nem indokolt a „menedzserszemléletűbb” irányítási rendszer kialakítása, nem igényel megkülönböztetett tartalmú, felelősségi körben eltérő vezetést.

A fentiek alapján javaslom a kinevezett vezetői rendszer megszüntetését, a Kjt. és végrehajtási rendeletei vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését és a korábban alkalmazott és működő modellt (kinevezés szerinti munkakör és magasabb vezetői, illetve vezetői megbízás) egységes visszaállítást valamennyi ágazatban.

Részletes Indokolás

Az 1-2. §-okhoz

Az 1. § célja, hogy lényegében visszaállítsa a 2009 előtti szabályozást, azaz magasabb vezetői, vezetői beosztás csak megbízással, az eredeti munkakör mellett legyen ellátható. A megbízás időtartama korlátozásra kerül, a magasabb vezetői, vezetői megbízás maximálisan 5 évre adható, nincs lehetőség határozatlan idejű megbízás adására. Ezzel elérhető, hogy a vezető meghatározott időközönként értékelhesse saját munkavégzését és bemutathassa további terveit, céljait az általa vezetett szervezet tekintetében a kinevezési, megbízási jogkör gyakorlójának, bizonyítva ezzel további rátermettségét.

A fent vázolt módosításoknak megfelelően a törvény szövegének abbéli módosítása is szükségessé vált, ahol a szövegezés utalt a megbízás határozott vagy határozatlan jellegére, tekintettel arra, hogy a jövőben csak határozott idejű vezetői megbízás lehetséges.

A 3. §-hoz

A 3. § azokat a hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a jövőben csak határozott idejű és megbízással keletkező magasabb vezetői, vezetői beosztás lehessen adható.

A 4. §-hoz

A törvény hatályba lépéséről és beépülés utáni hatályvesztéséről rendelkezik.

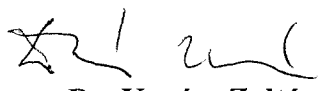
Az 5. §-hoz

Az 5. § azokat az átmeneti rendelkezéseket tartalmazza, amelyek ahhoz szükségesek, hogy rendezésre kerüljön a jelenleg megbízással illetve kinevezéssel magasabb vezetői, vagy vezetői feladatot ellátók jogviszonya.

Budapest, 2010. október 27.

Kósa Lajos
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Tarlós István
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Kovács Zoltán
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Országgyűlési képviselő* /

Képviselői önálló indítvány

Dr. Kövér László
az Országgyűlés elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alkotmány 25. § (1) bekezdése és a Hárszabály 85. § (2) bekezdés d) pontja alapján mellékelten benyújtjuk *a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosításáról* szóló törvényjavaslatunkat.

Budapest, 2010. október 27.

Kósa Lajos
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Tarlós István
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Kovács Zoltán
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség